

APPENDIX B Grepentabellen

B.1. Drie grepentabellen

Paulus Mattheisz, *Vertoninge en onderwyzinge* (1649)
Gerbrandt van Blanckenburgh, *Onderwyzinge* (ca. 1656)
Christiaan Huygens, *Tons de ma flute* (MS, ca. 1686)

B.2. Gerbrandt van Blanckenburgh: Trammelanten

B.3. Christiaan Huygens, *Tons de ma flute*

Facsimile en transcriptie

B.1. Drie grepentabellen Paulus Mattheisz, *Vertoninge en Onderwyzinge* (1649)Gerbrandt van Blanckenburgh, *Onderwyzinge* (ca. 1656)Christiaan Huygens, *Tons de ma flute* (MS, ca. 1686)

Mattheisz	0			0			0	0	0		0
	1			1			1	1	1		1
	2			2			2	2	2		2
	3			3			3	3	3		3
	4			4			4	4	4		
	5			5			5				
	6			6				6			
7											
Van Blanckenburgh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	4	4	4	4	4	4	4	4	4 ⁵ / ₈	4 ³ / ₈	
	5	5	5	5	5	5	5	5 ³ / ₈			
	6	6	6	6	6	6 ¹ / ₂	6 ³ / ₈				
7	7	7 ¹ / ₂	7 ³ / ₈								
Christiaan Huygens	0	0		0	0		0	0	0		0
	1	1		1	1		1	1	1		1
	2	2		2	2		2	2	2		2
	3	3		3	3		3	3	3		3
	4	4		4	4		4	4			
	5	5		5	5		5		5		
	6	6		6	6 ¹ / ₂			6	6		
7	7	7 ¹ / ₂									

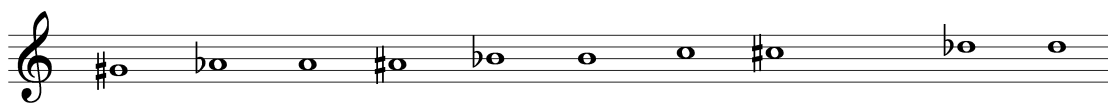
0 = duim bovenste hand, 1 = wijsvinger bovenste hand, 2 = middelvinger bovenste hand, 3 = ringvinger bovenste hand, 4 = wijsvinger onderste hand, 5 = middelvinger onderste hand, 6 = ringvinger onderste hand, 7 = pink onderste hand.

∅ = duimgat half op / half toe (Mattheisz), gedeeltelijk geopend (Huygens)

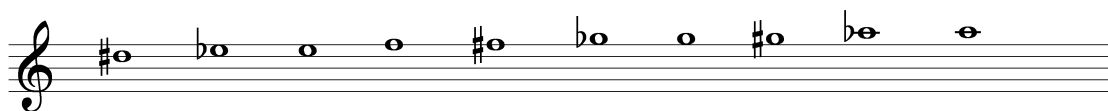
¹/₂ = vingergat half gesloten / half geopend (Mattheisz, Van Blanckenburgh), gedeeltelijk geopend (Huygens)

³/₈ = iets minder dan half toe / iets meer dan half op (Van Blanckenburgh)

⁵/₈ = iets meer dan half toe / iets minder dan half op (Van Blanckenburgh)

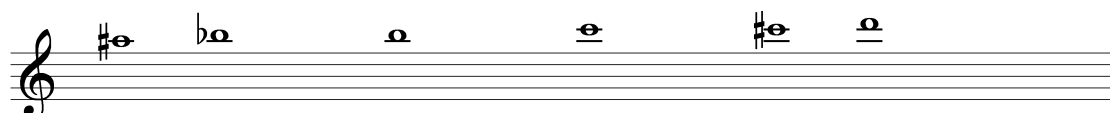
		
Matthijsz	0	0
	1	1
	2	2
	4	3
		alle vingergaten open
<hr/>		
Van Blanckenburgh	0	0 ^{5/8} ^a
	1	1
	2	2
	3 ^{1/2}	3
		1 1 2
		3 3 2
		[]
<hr/>		
Christiaan Huygens	0	0
	1	1
	2	2
		3
	4	4
	5	
6		
		1 2 2 2
		2 2 2
		2 2
		2

^a Van Blanckenburgh: ‘[...] den duym wat meer als half, ofte ten naesten by toe, want den duym heel toe, (gelyck deze halve toon gemeenlyck van een yeder gespeelt wordt) is meest op alle fluyten een weynigh te laegh.’

Matthijsz	∅		∅	∅	∅		∅	∅		∅
	1		1	1	1		1	1		1
	2		2	2	2		2	2		2
	3		3	3	3		3			
	4		4	4	4			4		
	5		5							
	6			6						
7										
<hr/>										
Van Blanckenburgh	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}	0 ^{1/2}
	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	3	3	3	3	3	3	3	3 1/2	3 3/8	
	4	4	4	4	4	4 5/8	4 3/8			
	5	5	5	5	5 3/8					
	6 1/2	6 3/8								
<hr/>										
Christiaan Huygens			∅	∅ ^b	∅		∅ ^c	∅		∅
	1		1	1	1		1	1		1
	2	2	2	2	2		2	2		2
	3	3	3	3	3		3	3 1/2		3 1/2
	4	4	4	4						
	5	5	5		5					5
	6	6								6
			7						7	

^b Huygens: iets harder blazen ('soufflez un peu fort').
^c Huygens schrijft hier een gedeeltelijk geopend derde gat voor, wat een vergissing moet zijn, omdat de greep dan identiek is aan die voor gis". (Zie Appendix B.3)

Matthijsz	∅	∅	∅ ^f	∅ ^g	∅ ^f	∅ ^g
	1	1	1	1	1	1
	2	2				
		4	4		3	3
	5	5	5	5	4	4
	6			6	6	6
			┌──────────┐		┌──────────┐	
					7	

Van Blanckenburgh	0 ^{5/8}	0 ^{5/8}	0 ^{5/8}	0 ^{5/8}	0 ^{5/8}	0 ^{5/8}
	1	1	1	1	1	
	2½ ^d	2 ^d				
	4	4	4	4	4	3
	5	5	5	5	5	4
	6	6	6	6		

Christiaan Huygens	∅	∅	∅	∅ ^e	∅	0
	1	1	1	1	1	1
	2½	2	2½	2		2
	4	4	4	4 ^{>}	4	3
	5		5	5		
	6	6				6
			┌──────────┐			

^e > : Met de vierde vinger beginnen, vervolgens opheffen. (Zie Appendix B.3)
^f Matthijsz: 'in b duer'
^g Matthijsz: 'in b mol'

B.2. Gerbrandt van Blanckenburgh: Trammelanten

0	0	0	0	0	0	0 ^a	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3t
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4 ⁵ /st	4 ³ /st	
5	5	5	5	5	5	5t	5	5 ³ /st			
6	6	6	6t	6 ¹ / ₂ t	6 ³ / ₈ t		(6 ¹ / ₈)t				
7t	7 ¹ / ₂ t	7 ³ / ₈ t									

0	0	0	0	0	0	0	0	0 ^b	0 ^c	0 ^c	0t
1	1	1	1	1	1	1	1	1t	1t		
2	2	2	2	2t	2	2 ¹ / ₂ t				2t	2
3	3	3 ¹ / ₂ t	3 ³ / ₈ t				3t	3			
(5)t	(4 ¹ / ₈)t				(4)t						

o = duimgat bovenste hand, 1 = wijsvinger bovenste hand, etc.

t = trillergat

$\frac{1}{2}$ = gat half gesloten

$\frac{3}{8}$ = iets minder dan half toe / iets meer dan half op

$\frac{5}{8}$ = iets meer dan half toe / iets minder dan half op

$\frac{1}{8}$ = trillen aan de rand van het gat

() = trillergat behoort niet tot de hoofdgrep.

= lichte zweving neerwaarts

= lichte zweving opwaarts

$0^{5/8t}$	^d	e	e		f	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	^g	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$
		1t	1t		(1)t	1	1	1	1	1	1	1	1
		3	3	2t	2	2	2	2	2	2	2	2	2
						3	3	3	3	3	3	3	3
						4	4	4	4	4	4	4 ^{5/8t}	4 ^{3/8t}
						5	5	5t	5	5	5 ^{3/8t}		
						6 ^{1/2t}	6 ^{3/8t}		(6 ^{1/8t})				

$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	^f	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	$0^{1/2}$	$0^{5/8}$	$0^{5/8}$	$0^{5/8}$	$0^{5/8}$	^h	$0^{5/8}$
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
2	2	2	2	2	2	2	2 ^{1/2t}	2t				
3t	3	3	3 ^{1/2t}	3 ^{3/8t}								3
			(4 ^{1/8t})		(4 ^{1/8t})	4	4	4	4	4		4t
		(5)t				5	5	5	5			
						6	6	6t	(6 ^{1/8t})			

- a Toonhoogte 'bovensecunde' tussen f' en fis' (vgl. hoofdgrepn).
 b Toonhoogte 'bovensecunde' (o3) iets boven c".
 c Toonhoogte 'bovensecunde' (o) iets onder cis" (zie bij d).
 d '[...] den duym wat meer als half, ofte ten naesten by toe, want den duim heel toe, (gelyck deze halve toon gemeenlyck van een yeder gespeelt wordt) is meest op alle fluyten een weynigh te laegh.' Toonhoogte bovensecunde iets boven d".
 e Toonhoogte bovensecunde iets boven d".
 f Toonhoogte ondersecunde bij benadering. Van Blanckenburgh: eindigen met trillervinger op.
 g Toonhoogte bovensecunde tussen f" en fis".
 h Van Blanckenburgh: eindigen met trillervinger op.

B.3. Christiaan Huygens, Tons de ma flute

Leiden, Universiteitsbibliotheek, Codex Hug. 1, fol. 124r

124.

Tons de ma flute.

1 est le trou du pouce
8 celui du petit doigt.

La lettre - dessous les chiffres
signifie que ce trou doit estre
ouvert en partie.

0 1	u	gri open	x	8 open
	r	8 op.	r ^x	87 open
0 2	m	87 op.		
0 3	f	86 op.	x ^f	5. open
	s	8768 op.	x ^s	4.8 open.
0 4	l	123 ton		
	c	12 ton		
0 5	b	1245 ton		
0 6	u	13 ton	u ^x	23 ton.
	r	3 ton	r ^x	18 open
0 7	m	187 open	mb	34567 ton
	f	167 opn souffl. un peu fort.	f ^x	12346 ton.
	s	1234 ton	s ^x	1234
0 8	l	1234678 ton of 145 opn.		
	c	12356 ton	b	12357 ton
	b	123567 ton	c	12346 ton
	u	1254 ton	u	125
			r	12347

mit die 5
daar bij lage
min

Transcriptie**Tons de ma flute**

1 est le trou du pouce

8 celui du petit doigt

la ligne – dessous les chiffres
signifie que ce trou doit estre
ouvert en partie.

o 1	u	geen open	u ^x	<u>8</u> open
	r	8 op.	r ^x	8 <u>7</u> open
o 2	m	87 op.		
	f	86 op.		
o 3	s	8765 op.	^x f	5 open
			^x s	4 8 open
o 4	l	123 toe		
	c	12 toe		
o 5	b	1245 toe		
	.u	13 toe		
o 6			u ^x	23 toe
	.r	3 toe	r ^x	18 open
o 7	.m	<u>187</u> open	m ^b	34567 toe
	.f	<u>167</u> open	soufflez un peu fort	
o 8	.s	<u>1234</u> toe [sic]	s ^x	<u>1234</u>
	.l	<u>1234678</u> toe of <u>145</u> open		
	.c	<u>12356</u> toe	b	<u>12357</u> toe
	.b	<u>123567</u> toe	c	<u>12356</u> toe, met de 5 daer bij begi[n-] nen
	u	<u>125</u> toe	u	<u>125</u>
			..r	12347

u : ut [c]
r : re [d]
m : mi [e]
f : fa [f]
s : sol [g]
l : la [a]
c : ci [b]
b : bes

^x : verhoging
^b : verlaging

Tweede octaaf aangeduid met . voor de notennamen,
derde octaaf met .. voor de notennaam.

